

VOKIETIJOS LB VALDYBOS INFORMACIJOS

Informationsblatt der Litauischen Volksgemeinschaft in der Bundesrepublik Deutschland e.V.

Nr. 4 (485)

1997 gruodis / Dezember 1997

LIETUVOS RESPUBLIKOS PREZIDENTO RINKIMAI ĮVYKS Š.M. GRUODŽIO 21D.

LR Prezidentas yra valstybės vadovas - jis atstovauja Lietuvos valstybei, sprendžia pagrindinius užsienio politikos klausimus ir kartu su Vyriausybe vykdo užsienio politiką. Nors Lietuvos prezidentas nėra vyriausybės galva, tačiau Konstitucijos 84 straipsnis jam suteikia įvairių teisių ir vidaus politikoje. Užsispyręs prezidentas galėtų gerokai sujaukti Lietuvos politinį gyvenimą ir išprovokuoti konstitucines krizes. Todėl yra svarbu, kas ateinančiais metais stovės Lietuvos priešakyje.

Dabartinis prezidentas Algirdas Brazauskas 1992 m. lapkričio 25 d. buvo išrinktas Seimo pirmininku ir tuo pačiu tapo valstybės galva, kol per 1993 m. vasario 14 d. visuotinius rinkimus 60,1 % balsavusiųjų dauguma buvo išrinktas Respublikos Prezidentu. 1992 m. lapkričio 15 d. Seimo rinkimuose LDDP buvo laimėjusi 72 mandatus iš 141. Taigi seimą kontroliavo prezidentui draugiška dauguma. Brazauskas Lietuvoje buvo populiarus. Jis 1988 m. spalio 20 d. iš R. Songailos perėmė LKP vadovavimą, nors kai kur ir svyrudamas, parėmė Sąjūdžio siekius ir 1989 m. gruodžio mėnesį atskyrė Lietuvos KP nuo Maskvos. Savo prezidentavimo metu jis išvengė nereikalingų ginčų su Seimo dauguma, tiek valdant LDDP, tiek naujai konservatorių-krikščionių demokratų koalicijai. Deja, A. Brazauskas nedėjo pastangų, jog būtų kritiškai įvertinta LKP veikla okupacijos metu ir iš to padarytos išvados. A. Brazauskas savo kandidatūros antrai kadencijai nekelia, kadangi, jo manymu, jo politinė (KP) praeitis Lietuvai nebuvusi naudinga ir, kad laikas

būtų stoti jaunesniems asmenims prie valstybės vairo.

Kandidatų į Prezidentus Lietuvai netrūksta. Nežinia, kiek jų liks iki rinkimų dienos. Kaip šiuo metu atrodo, daugiausiai galimybių turi trys kandidatai.

Vytautas Landsbergis (65 m.) Sąjūdžio iniciatyvinės grupės narys (1988) ir Sąjūdžio seimo tarybos pirmininkas (1988-1990), LR Seimo pirmininkas, Lietuvos konservatorių partijos (Tėvynės sąjungos) pirmininkas. V. Landsbergis savo aiškia ir nenuolaidžia politika, siekiant Lietuvai laisvės, tapo žinomas visame pasaulyje ir yra vertinamas ypač užsienio lietuvių. Pačioje Lietuvoje jis turi nemažai politinių priešininkų. Turi bene daugiausiai patirties užsienio politikoje.

Artūras Paulauskas (44 m.) 1990 m. pradėjo vadovauti generalinei prokuratūrai ir buvo pirmasis nepriklausomos Lietuvos generalinis prokuroras. Nuo 1995 iki 1997 dirbo generalinio prokuroro pavaduotoju. Žinovų nuomone, žinių vidaus, užsienio ir ūkio politikoje jam stinga. Lietuvoje teigiamai vertinami jo patraukli išvaizda ir jaunas amžius. Tarp kitų A. Paulauska žada remti LDDP ir Liberalų partijos.

Valdas Adamkus (71 m.) gimė Lietuvoje, 1944 metais pasitraukė į Vakarų, gyvena Amerikoje, dirbo valstybinėje gamtos apsaugos įstaigoje. Dalyvavo lietuviškame gyvenime. Dėl V. Adamkaus kandidatūros iškilo tam tikrų problemų,

kadangi jis matomai neišpildo kai kurių kandidatams keliamų reikalavimų.

Reikia sutikti, jei kas nori Lietuvoje politiškai ar ekonomiškai veikti, turi dirbti prisilaikydamas taisyklių, galiojančių Lietuvoje. Jei jis bandys daryti savo tvarką, greičiausiai nebus sėkmingas. Tačiau, ypač išeiviams, yra tam tikros ribos, kaip nederėtų elgtis, nors Lietuvoje tai ir būtų įprasta. Prie to ypač turėtų priklausyti nelaužyti Konstitucijos, nepažeisti įstatymų, nepasiduoti korupcijai.

Lietuvos Prezidentu gali būti renkamas Lietuvos pilietis pagal kilmę, nemažiau kaip trejus pastaruosius metus gyvenęs Lietuvoje, jeigu jam ne mažiau kaip keturiasdešimt metų ir jeigu jis gali būti renkamas Seimo nariu. O Seimo nariu gali būti renkamas pilietis, kuris nesusijęs priešai ar pasižadėjimu užsienio valstybei.

V. Adamkus likdamas Amerikos piliečiu, lieka susirišęs su Amerikos valstybe, nežiūrint, kad jis Lietuvoje kokiai nors įstaigai pareiškia, jog jis priešais atsisako. Priešai yra pilietybės ga-

vimo sudėtinė dalis. Kas liečia reikalavimą, tris paskutinius metus gyventi Lietuvoje, tai ir po įvairiausių termino aiškinimų, blaiviai galvojant, reikia pasakyti, jog Adamkus gyveno Amerikoje, o ne Lietuvoje. Kad Lietuvoje gyventi nereiškią ten fiziškai būti, o užtenką kasdien skambinti į Lietuvą, kaip Adamkaus advokatai teigia, nėra rimtas aiškinimas. Taip argumentuojant išeitų, kad visi išeiviai gyvena Lietuvoje, jei jie tik kasdien apie Lietuvą pagalvoja. Teismo sprendimas leisti V. Adamkui kandidatuoti, Lietuvoje priimtas atrodo be didesnės kritikos - jei teismas nusprendė, tai taip ir turi būti. Bet jei teismas Lietuvoje nuspręstų, kas visiškai įmanoma, jog žemė yra blynas, kas tada?

Visai kitas klausimas būtų, ar yra tikslinga, jei Lietuvos Prezidentas turėtų ir kitos valstybės pilietybę? Kai kas mano, jog tai nebaisu, nes jis turėtų tik tam kraštui mokėti mokesčius ir paklusti jo įstatymams. Bet kas žino, kiek keistų įstatymų Amerikoje yra ir kodėl būtent Lietuvos Prezidentas turėtų jų laikytis? (ab)

Vokietijoje Lietuvos piliečiai galės balsuoti (1) tiesioginiai LR ambasados patalpose Bonnoje arba (2) paštu.

(1) LR ambasados patalpose balsuoti bus galima:

gruodžio 8 - 12 d. d. nuo 10.00 iki 17.00 val.

gruodžio 15 - 19 d. d. nuo 10.00 iki 17.00 val.

gruodžio 21 d. (rinkimų dieną) nuo 9.00 iki 21.00 val.

Antras turas:

gruodžio 22 - 23 d. d. ir gruodžio 27 - 30 d. d. nuo 10.00 iki 17.00 val.

(2) Norint balsuoti paštu, piliečiai kreipiasi į LR ambasadą su prašymu, atsiųsti rinkimų dokumentus, nurodydami tokius duomenis:

Pavardė, vardas, gimimo data, asmens kodas, LR piliečio paso numeris, adresas Lietuvoje, adresas

Vokietijoje, data, parašas. Užpildytą prašymą siųsti šiuo adresu:

Botschaft der Republik Litauen, Argelander Str. 108 A, 53115 Bonn.

Turint klausimų, prašome kreiptis LR ambasados tel. nr. 0228/914910 arba faksu nr. 0228/9149126.

VASARIO 16 GIMNAZIJOS ATEITIS

Vokietijos vidaus reikalų ministerija pranešė Vasario 16 gimnazijos kuratorijai, kad ji nuo 2000 metų gimnazijos neberems. Iki šiol parama gimnazijai buvo skiriama iš fondų, skirtų Antrojo pasaulinio karo pabėgėliams. Savo rašte Vidaus reikalų ministerija nurodo, kad 50 metų po karo, pasibaigus šaltajam karui ir Lietuvai atgavus nepriklausomybę, Federalinė valdžia nemato reikalo finansuoti lietuvių gimnaziją Vokietijoje, juo labiau, kad švietimo reikalai yra ne Fede-

ralinės valdžios, o kraštų (landų) kompetencijoje. Be to, ji siūlo Lietuvai finansuoti šią mokyklą.

Kuratorijos valdyba apie šį raštą informavo Lietuvos ambasadorių dr. Z. Namavičių, Švietimo ministrą dr. Z. Zinkevičių bei PLB Valdybą ir kreipėsi į kai kuriuos Lietuvos, Vokietijos bei Hesseno parlamentų narius, prašydama pagalbos. Taip pat paramos paprašyta Hesseno vyriausybė.

Daugiausia vilčių yra gauti lėšų iš Hesseno švietimo ministerijos, bet ta parama būtų žymiai mažesnė, negu iki šiol buvo teikiama. Tikimasi, kad gal ir Federalinė valdžia iš kitų fondų parems gimnaziją, kadangi Lietuva pilnai išlaiko vokišką

mokyklą su bendrabučiu Klaipėdoje. Prie Vasario 16 gimnazijos išlaikymo pagal išgales žada prisidėti taip pat ir Lietuvos vyriausybė. Tokiu būdu gimnazija turėtų išlikti.

Aukos Vasario 16 gimnazijai siųsti šitokiu adresu:

Unterstützungsfonds des Litauischen Gymnasiums e.V., Kto. Nr. 308 770 0, Vereinsbank Viernheim e.G., 68519 Viernheim, (BLZ 509 622 22),

ACIŪ

VOKIETIJOS LB DARBUOTOJŲ SUVAŽIAVIMAS

Tradicinis Vokietijos LB darbuotojų suvažiavimas, į kurį kviečiami Bendruomenės centrinių organų nariai, apylinkių pirmininkai ir lietuviškų įstaigų bei organizacijų atstovai, bet kuris yra atviras visiems nariams, įvyko š. m. spalio 18-19 d. d. Romuvoje - Hüttenfelde.

Suvažiavimą atidarė ir jam vadovavo VLB pirmininkas Arminas Lipšys, sekretoriavo reikalų vedėjas Tomas Bartusevičius. Pradžioje atsistojimu buvo pagerbti per praėjusius metus mirę Bendruomenės nariai (Valdybos žiniomis jų buvo 14).

Savo pranešime pirmininkas nurodė, kad turima arti tūkstančio narių. Po praėjusio suvažiavimo naujai įstojo 95. Toliau susirinkusieji buvo išsamiai informuoti apie praėjusią vasarą Vilniuje

vykusį PLB seimą ir jo nutarimus. Naujoji Pasaulio LB valdyba sudaryta iš įvairiuose žemynuose gyvenančių asmenų. Jai priklauso net du Vokietijos LB nariai - Tomas Bartusevičius ir PL jaunimo sąjungos pirmininkas Rimas Baliulis.

Įprasta centrinių Bendruomenės organų veikla atsispindi Informacijose, todėl čia nekartojama. Ateityje gali atsirasti tam tikrų sunkumų, jeigu Vokietijos vidaus reikalų ministerija sustabdys savo iki šiol teiktą paramą. Tokiu atveju veiklą finansuoti teks vien iš nario mokesčių. Todėl bus kreipiamasi į nebeveikiančių apylinkių narius, kurie jau perrašyti į centrinę apylinkę, kad šie taip pat susimokėtų solidarumo įnašą ir tuo prisidėtų prie tolimesnės lietuviškos veiklos Vokietijoje užtikrinimo.

Vokietijos LB darbuotojų suvažiavimo dalyviai prie pilies (nuotr. M. Šmitienės)

Apie **LB Bonn-Köln** apylinkės veiklą pranešė jos pirmininkas A. Sakalauskas. Apylinkė turi 58 narius, jų amžiaus vidurkis yra 48,5 metai. Naujai įstojo 20 narių; apylinkės ribos plečiasi, solidarumo mokestis mokamas pastoviai. Apylinkės renginiai, kuriuose dalyvauja ir kitų tolimesnių apylinkių nariai, lankomi gausiai. Ateinančią pavasario šventę planuojama surengti 1998 gegužės 16-17 d.d. Annabergo namuose, Bad Godesberge.

Apie **LB Stuttgart** apylinkės veiklą pranešė valdybos narė Irena Kundrot. Apylinkė turi 52 narius, naujai įstojo 1. Pastovūs apylinkės narių susitikimai vyksta kiekvieną mėnesį, išskyrus atostogų laiką. Vyko ir kiti renginiai, kaip pvz. Advento-Kalėdų šventė, Vasario 16 minėjimas, koncertai. Apylinkės valdyba leidžia aplinkraštį "Baden-Württembergo lietuviai". Apylinkės nario E. Paliulio iniciatyva 1997 metais buvo surengti 4 jaunimo susitikimai bei dvi išvykos į Vasario 16 gimnaziją Hüttenfelde. Pereitais metais valdyba taip pat organizavo naudotų rūbų ir avalynės vaju paremti nepasiturinčius Lietuvoje.

Apie **LB Schwetzingen** apylinkės veiklą pranešė jos pirmininkas Jonas Vitkus. Apylinkė turi 47 narius. Apylinkės nariai susirenka reguliariai kas antrą sekmadienį, vykstant katalikų pamaldoms. Be to, vyrai susitinka kiekvieną pirmą mėnesio sekmadienį. Apylinkės nariai gausiai dalyvauja ir visuose Hüttenfelde vykstančiuose renginiuose.

Apie **LB Rastatto** apylinkės veiklą pranešė jos pirmininkas Augustas Sergejus. Ši apylinkė anksčiau buvo gausi ir veikli, tačiau paskutiniaisiais metais jos organizuotas reiškinys buvo visai sustojęs. 1996 metais, susirinkę ten gyvenantys lietuviai, Rastatto lietuvių apylinkę vėl atgaivino. Šiuo metu apylinkėje yra 19 narių.

Apie **LB Salzgitter** apylinkės veiklą pranešė jos pirmininkė Bronė Modersbach. Apylinkė turi 47 narius, naujai įstojo 5. Valdyba organizuoja susitikimus, minėjimus; Motinos dienos, Kalėdų ir kt. šventes. Apylinkės veiklai labai neigiamai atsiliepia tai, kad išėjus buvusiam lietuviui kunigui į pensiją, Bažnyčios vyresnybė neapsiima išlaikyti kito. Iki šiol lietuviškai laikomos pamaldos telkė tautiečius vienumon ir sudarė progą reguliariems susitikimams.

Apie **LB Romuvos** apylinkės veiklą pranešė jos pirmininkė Marija Šmitienė. Apylinkė turi 125 narius, naujai įstojo 3, o mirė 2 nariai. Š. m. balandžio mėn. išrinkta valdyba nutarė pagyvinti veiklą, nors Romuvoje vyksta ir šiaip visokių parengimų, kuriuose dalis narių ne tik dalyvauja, bet ir juos ruošia. Pradėtas leisti Romuvos apylinkės aplinkraštis, kurio pasirodė jau 2 numeriai. Pagražinta Romuvos aplinka, sustiprintas nario mokesčio rinkimas. Ateityje numatyta surengti bendrą narių išskylą autobusu, o 1998 vasario mėn. įvyks pirmasis humoro ir satyros vakaras, kuriam vadovaus Raimonda ir Edmundas Jankūnai.

Apie **LB Mūncheno** apylinkės veiklą pranešė jos valdybos sekretorius Tomas Makaras. Apylinkė turi 63 narius, naujai įstojo 3. Šalia LB apylinkės Mūnchene aktyviai reiškiasi ir katalikų parapija, kuri gali naudotis jai skirta specialia patalpa. Apylinkės valdyba rengia įvairius minėjimus ir ypač meninius renginius. Leidžiamas apylinkės aplinkraštis, kurio pernai išėjo 7 numeriai.

Apie **LB Hamburgo** apylinkės veiklą raštu pranešė jos pirmininkas Vilius Pareigis. Apylinkė turi 69 narius. Ruošiami tradiciniai renginiai, kaip Kalėdų eglutės šventė, Vasario 16 minėjimas ir proginiai koncertai. Apylinkės nariai pastoviai renkasi paskutinį mėnesio trečiadienį lietuvių katalikų patalpose Holzdamm 22. Birželio 22 d. įvyko atsiveikinimas su ilgamečiu katalikų kunigu prel. B. Kuciuliu, kuris išėjo į pensiją. Savo veiklą atnaujino Hamburgo moterų klubas. Spalio 18 d. jis suruošė Pasaulio lietuvių moterų klubų federacijos 50-ties metų jubiliejaus paminėjimą.

Apie **LB Memmingen** apylinkės veiklą raštu pranešė jos pirmininkė Herta Schäle. Ji savo pranešime nurodė, kad Memmingeno lietuvių organizuota veikla sparčiai silpsta: nariai sensta, o naujų neatsiranda. Kukliame Vasario 16 minėjime dalyvavo tik 30 asmenų. Svarstoma, ar organizuota veikla galės būti tęsiama.

Apie **LB Berlyno** apylinkės veiklą raštu pranešė jos pirmininkė Jūratė Dindas ir vicepirmininkė Asta Zischka. Anksčiau gausi ir veikli Berlyno apylinkė paskutiniaisiais metais buvo nustojusi veikti. Š. m. gegužės 24 d. susirinkę lietuviai nutarė apylinkę atkurti. Ryšių tarp narių stiprinimui nutarta susitikti kiekvieno mėnesio paskutinį ketvirtadienį Brennbar kavinėje (Axel-Springer-

Str./Kochstr.). Spalio 25 d. ruošiamas cepelinų balius, o lapkričio pradžioje numatyta sušaukti visuotinį narių susirinkimą, kuriame bus aptarta tolimesnė apylinkės veikla.

Apie **Vasario 16 gimnaziją** pranešė jos direktorius Andrius Šmitas. (*Jo pranešimas spausdinamas atskirai, ž. psl. 9*).

Apie **Lietuvių kultūros instituto** veiklą pranešė jo vedėjas Vincas Bartusevičius. Jis paminėjo 4 LKI veiklos sritis: 1) archyvo išlaikymas - norima užtikrinti, kad nepražūtų lietuvių buvimo Vokietijoje pėdsakai. Talkininko L. Kairio kruopštaus darbo dėka archyvinė medžiaga pavyzdinčiai surūšiuota į archyvinės dėžutes; 2) Lituanistinės bibliotekos išlaikymas ir literatūros kaupimas - norima, kad Vokietijoje būtų vienoje vietoje sutelktas didesnis kiekis lietuviškų ir Lietuvą liečiančių knygų ir teikiama paslauga bibliografinių informacijų ieškantiems interesantams. Artūro Hermano jau sukatologuota per 6000 knygų. Periodiką sutvarkė taip pat L. Kairys; dabar žinoma, kad LKI turi per 500 periodinių leidinių pavadinimų; 3) Suvažiavimų su moksline programa ruošimas. Šiais metais 17-sis suvažiavimas suruoštas kartu su LR ambasada Bonnoje paminėti 450 m. Pirmosios lietuviškos knygos sukakčiai (ž. psl. 7). 18-sis suvažiavimas numatytas 1998 metų spalio 2-4 d. d. Hüttenfelde, Vasario 16 akto 80-ties m. jubiliejui paminėti; 4) Leidinių leidimas - LKI leidžiamais Suvažiavimo darbais ir atskirom studijom norima sudominti lietuviška tematika ypač vokiečius.

Apie **Lietuvių šalpos draugijos "Labdara"** veiklą pranešė jos išdininkas Jonas Vitkus. Šios draugijos paskirtis yra organizuoti finansinę pagalbą paramos reikalingiems mokslą siekiantiems išeivijos jaunuoliams. Paskutiniaisiais metais buvo paremti Vasario 16 gimnazijos mokiniai. Ypatin gas dėmesys buvo kreipiamas į moksleivius iš Pietų Amerikos. Pastebėta, kad į "Labdaros" išdą gauta žymiai mažiau pinigų, negu išleidžiama, taip kad ateityje šalpos darbas gali atsirasti kritiškoje padėtyje.

Apie **Romuvos moterų klubo** veiklą pranešė jos pirmininkė Irena Timpienė. Nors Hüttenfelde būna daug įvairių renginių, bet moterų klubui pavyksta įdomiais renginiais pagražinti lietuvių gyvenimą. Paminėtini Motinos dienos proga surengtas Lietuvoje pagarsėjusio estrados dainininko Stasio Povilaičio koncertas ir Mildos Kri-

vickaitės-Schumacher meno paroda. Pavasarį buvo surengta muzikinė popietė, kurios metu Mozarto kūrinis atliko Laima Kaminskaitė-Hoffmann. Birželio mėnesį klubo valdybos narė Jūratė Lemkienė surengė savo grafikos bei tapybos darbų parodą Viernheime. Vasarą moterų klubas pakartotinai organizavo papigintą skrydį į Lietuvą. Moterys taip pat prisidėjo prie daugelio Hüttenfelde vykusių renginių.

Apie **Vokietijos lietuvių jaunimo sąjungos** veiklą pranešė jos pirmininkas Vytautas Lemkė.

Apie **Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos** veiklą ir šiais metais Amerikoje įvykusį PL Jaunimo kongresą pranešė jos pirmininkas Rimas Baliulis. (*Apie jaunimo veiklą ž. Kibirkštėlėje*).

(*Apylinkių veikla, kuri buvo aprašyta ankstesniuose Informacijų numeriuose, čia pakartotinai nepaminėta*)

Po pranešimų suvažiavimą pasveikino Pasaulio LB valdybos narys Tomas Bartusevičius ir perdavė PLB pirmininko Vytauto Kamanto linkėjimus. PLB valdybos nariai, pasiskirstę atskiruose žemynuose po įvairias šalis yra arčiau savo kraštų problemų, kas palengvins valdybos darbą. Jis kvietė visus, turinčius pasiūlymų ar planų dėl bendros ateities veiklos, kreiptis į jį.

Po sveikinimų vyko gyvos diskusijos, kuriose buvo pasikeista nuomonėmis įvairiais rūpimais klausimais. Buvo siūlyta atnaujinti kadaise ruoštus Bendruomenės narių suvažiavimus vis kitose Vokietijos vietovėse. Vėl buvo keltas klausimas, ar nebūtų tikslinga įjungti apylinkės pirmininkus į centrinis Bendruomenės organus. Dabartinė Taryba renkama tiesioginiu LB narių balsavimu, nenustatant jokių kvotų apylinkėms. Apylinkių veikloje pasigęsta bet kokio jaunimo švietimo darbo, kuris anksčiau kai kuriose apylinkėse buvo itin gerai išvystytas.

Susirinkime esantys darbuotojai nutarė kreiptis į Vokietijos kanclerį H. Kohlį ir prašyti, jog Vokietijos vyriausybė aktyviai paremtų Lietuvos pastangas stoti į Šiaurės Atlanto Sąjungą bei Europos Sąjungą ir nenustotų rėmusi Vokietijos lietuvių kultūrinės veiklos, ypač Vasario 16 gimnazijos.

Darbuotojų suvažiavimas prasidėjo penktadienį linksma vakarone, o baigėsi šeštadienio vakare pianistės Laimos Kaminskaitės-Hofmann kon-

certu. Ji gausiai publikai grojo W. A. Mozarto ir J. Brahms'o kūriniais.

Po koncerto įvyko bendras pobūvis pilies salėje. Gėrimais ir užkandžiais rūpinosi VLJ Sąjungos nariai, o muzika - Mečys Buivytis, Edmundas Jankūnas, Rolandas Gasiūnas ir Vytis Udrys. Šokių muzika ir linksmos lietuviškos dainos skambėjo iki vėlyvos nakties.

Sekmadienį dalis suvažiavimo dalyvių kartu su valdybos pirmininku Arminu Lipšiu apsilankė Frankfurte vykusioje knygų parodoje ir specialiai domėjosi Lietuvos leidyklų išleistais naujais leidiniais. Knygos nebuvo gabenamos atgal Lietuvon, bet buvo padovanotos Vasario 16 gimnazijos ir Lietuvių kultūros instituto bibliotekom.

Muzikantai linksminę
VLB darbuotojus

(nuotr. M. Šmitienės)

Lietuvos kelias į Europą

Bendruomenės darbuotojų suvažiavimo dalyviams Ambasados tarėjas A. Butkus pranešė apie Lietuvos pastangas tapti Europos Sąjungos nare ir apie šių pastangų rezultatus.

Europos komisija jau yra pareiškusi savo nuomonę apie šalį, norinčią įstoti į ES, nors galutinis sprendimas bus padarytas tik šių metų pabaigoje Luksemburge. Kaip žinoma, iš trijų Baltijos valstybių numatyta kitais metais pradėti derybas tik su Estija. Lietuvos vyriausybė įvairiais lygiais bandė įrodyti, kad Lietuva yra ne kiek mažiau pasiruošusi įstoti į ES, negu kitos deryboms pakviestos valstybės. Jos manymu, Europos komisijos sprendimas buvo padarytas remiantis pasenusiais duomenimis ir visai nepagrįstas. Tačiau galimybė, kad Lietuva vis tiek bus pakviesta į pirmąjį ratą, esanti nedidelė.

Priežastis, kodėl Lietuva nepateko į pirmąjį ratą, pranešėjas matė tokias:

- 1) Neigiamai į Lietuvos įvaizdį atsiliepė tai, kad ją 1992-1996 metais valdė buvusių komunistų partijos vyriausybė. Nežiūrint, kad Lietuvos ūkio rodikliai 1996 metais pradėjo kilti, ji buvo laikoma šalimi, kuri vėluojasi su reformomis. Buvo manoma, jog negali būti nieko gero krašte, kurį valdo buvusieji komunistai.
- 2) 1990-92 metais Lietuva stovėjo pasaulio dėmesio centre ir buvo vystymosi priekyje. Buvusių komunistų valdžia reformų atžvilgiu padarė strateginių klaidų, sukliudydama platesnę privatizaciją. Tuomi Lietuva su pertvarkymu atsiliko.
- 3) ES argumentavo, jog ji nėra pajėgi pradėti derybas su visomis norinčiomis įstoti šalimis. Kai kurios ES šalys (pvz. Graikija, Ispanija, Portuga-

lija) nėra visai suinteresuotos, kad būtų priimtos naujos narės.

Lietuva pradžioje palaikė Starto linijos modelį, t. y., jog derybos būtų pradėtos kartu su visais kraštais, norinčiais tapti ES nariais, tačiau į Sąjungą priimti būtų pagal savo ūkinę pažangą. Dabar atrodytų tokia pozicija netiksli, nes yra tokių kandidatų, kurie iš tiesų nėra verti, kad būtų priimti. Lietuvai tiktų ką tik pateiktas K. Kinke-lio siūlymas, kad kas metai būtų naujai patikrin-ta, kuri šalis jau yra tinkamai pasiruošusi narys-tai.

Pranešėjas bandė pagrįsti, kodėl Lietuvai būtų tikslinga įstoti į Europos Sąjungą. Šiuo klausimu sutinka visos partijos, tačiau žmonės bijosi prarasti savo tapatumą, būti ištirpdytiems bendrame katile. Buvo rasti 4 argumentai už narys-tę:

- 1) Narys-tė Europos Sąjungoje iš esmės padidintų Lietuvos saugumą.
- 2) Lietuva laimėtų ekonomiškai, nors ir reikėtų padėti daug pastangų.

3) Sudarytų Lietuvai galimybę iš tiesų dalyvauti Europos gyvenime, o ne kaip iki šiol užsitvėrusi tvoromis šūkauti, jog esame Europos centre.

4) Kito geresnio kelio nėra, nėra alternatyvos. Visur griūnant sienoms, augant bendradarbiavimui ir komunikacijai, visvien neišstengsim bet kokių uždaru išvengt "svetimos" įtakos. Nepadės ir regioniniai susibūrimai ar tai Baltijos šalių, ar tai Baltijos-Skandinavijos šalių bendrovė.

A. Butkus nurodė į draugų svarbą, nes ir tarptautinėje plotmėje, panašiai kaip privačioje, jie daug lemia. Neblogai sugyvenama su kitomis Baltijos šalimis. Daug paramos susilaukiama iš Skandinavijos valstybių, bet bendravimas su jomis turi savo ribas. Pastarosios ilgą laiką buvo neutralios ir ateityje nenori per daug angažuotis. Naujovė yra Lietuvos draugystė su Lenkija, kuri gali būti tikrai naudinga. Vokietija taip pat remia Lietuvą, tačiau neišleidžia iš akių ir savo interesų bei bendrų ryšių su Rusija.

Po pranešimo vykusiose diskusijose kai kas buvo pasiaiškinta, kai kas papildyta.

LIETUVIŲ KULTŪROS INSTITUTO SUVAŽIAVIMAS

Kada galima mokslinį suvažiavimą laikyti pavykusi? Prie pasisiekimo prisideda gerai suderintų paskaitų ciklas, geras pranešėjų pasiruošimas, tačiau ypač svarbi yra suvažiavimo nuotaika ir intelektualinis dalyvių bei paskaitininkų bendravimas. Visas šias ypatybes beveik pasiekė šiemetinis Lietuvių kultūros instituto suvažiavimas, kuris įvyko rugsėjo 26-28 d. d. Bonnoje, Annabergo namuose. Suvažiavimas buvo skirtas Pirmosios lietuviškos knygos 450 m. sukakčiai paminėti. Jį rengė LKI su Lietuvos ambasada Vokietijoje. Jau vien tik toks bendradarbiavimas pabrėžė suvažiavimo neįprastumą.

Suvažiavimas prasidėjo penktadienio vakare iškilmingu LR ambasadoriaus priėmimu. Po LKI vedėjo Vinco Bartusevičiaus, ambasadoriaus dr. Zenono Namavičiaus ir LR švietimo ir mokslo ministro prof. dr. Zigmo Zinkevičiaus sveikinimo žodžių, Mūnsterio universiteto Tarpdisciplininių baltiškų studijų instituto direktorius prof. dr. Friedrich Scholz skaitė paskaitą apie M. Mažvydą ir jo reikšmę lietuvių literatūroje.

Po to Ambasadorius dalyvius pakvietė prie vaišių stalo. Vakaro metu grojo lietuvių folklorinis an-

samblys "Kupolė" iš Klaipėdos. Priėmimo dalyvavo per 50 suvažiavimo dalyvių ir dar toks pat skaičius kitų kviestų svečių.

Šeštadienį buvo tęsiama suvažiavimo programa. Buvo skaitomos dar šešios paskaitos specialiai skirtos M. Mažvydai ir jo laikams. Priešpiečių buvo gvildenamos pirmųjų lietuvių šaltinių kalbinės problemos. Freiburgo universiteto profesorius dr. Hannes Kästner pristatė katekizmų išsivystymą ir jų reikšmę švietimui reformacijos laikmečiu bei Mažvydo katekizmo esmingesnius bruožus.

Naujasis Greifswaldo universiteto Baltistikos instituto direktorius ir šių metų (pirmasis) M. Mažvydo premijos laureatas profesorius dr. Jochen D. Range kalbėjo apie Mažvydo ir ypač Bretkūno lietuviškų naujadarų kūrimą, verčiant giesmes bei bibliją. Švietimo ir mokslo ministras profesorius dr. Zigmas Zinkevičius apžvelgė išlikusius priešmažvydinius lietuvių rašybos fragmentus.

Popietis buvo skirtas istorinėm Mažvydo laikų apžvalgom. Lietuvos istorijos instituto bendradarbė ir reformacijos laikų žinovė dr. Ingė Lukšaitė išryškino reformacijos eigą bei svarbą

Lietuvoje, apibūdindama tuos laikus kaip naujų kultūros elementų kilimo metą. Würzburgo universiteto profesorius dr. Dietmar Willoweit kalbėjo apie protestantizmo plitimą Žemaitijoje.

Suvažiavimui labai tiko Valdo Jėliaus vadovaujamo Hageno lietuvių choro Mažvydo giesmių pristatymas šeštadienio vakare. Koncertą papildė modernia bažnytine muzika Tanja Kreiskott (fleita) ir Mischa Kreiskott (gitarą).

Sekmadienio priešpiečių Lietuvos mokslų akademijos bibliotekos direktorius dr. Juozas Marcinkevičius kalbėjo apie sudėtingą ir sunkų archyvalių ir knygų gelbėjimą 1945–46 m. Rytų Prūsijoje ir jų gabenimą į Lietuvą. Likus dar kiek laiko ev. kunigas Gottfried Schneider, kuris išmokęs lietuviškai, dėsto Klaipėdos universitete

Naująjį Testamentą, nurodė į Mažvydo katekizmo teologinius ypatumus.

Būtina pabrėžti, kad šiame suvažiavime paskaitas skaitė daugiausia vokiečiai mokslininkai, kurie dar kartą įrodė didelį Vokietijos mokslo žmonių domėjimąsi lietuvių kultūra. Suvažiavime dalyvavo ir visa eilė kitų vokiečių mokslininkų. Visos paskaitos buvo labai kruopščiai paruoštos. Jos bus paskelbtos LKI suvažiavimų darbų leidiniuose. Savo brandumu ir daviniais šis suvažiavimas gali lengvai konkuruoti su nepalyginus finansiskai ir personaliai pajėgesnių vokiečių akademijų renginiais. Be abejo, tai išskirtinis LKI gyvybingumo ženklas.

Artūras Hermanas

PAS PRELATA BUNGA PAŠVENTINTAS LIETUVIŠKAS KOPLYTSTULPIS

Snaudžiančiose priešlapse, žaliuojančių kalvų ir slėnių idilijos apsuptyje Maierhöfeno parapijoje 1997 spalio 5 d. iškilo lietuviškas kopyltstulpis. Jį pietų Bavarijoje besidarbuojančiam Vokietijos lietuvių katalikų sielovados direktoriui prel. Antanui Bungai padovanojo bičiuliai iš Lietuvos.

Tą dieną buvo dviguba iškilmė Maierhöfene: derliaus padėkos šventė bei kopyltstulpio šventinimas. Iškilingas mišias aukojo J.E. vyskupai Juozas Žemaitis iš Marijampolės, Juozas Matulaitis iš Kaišiadorių, Eugenijus Bartulis iš Šiaulių, prel. Y. Eudenbach iš Augsburga, kun. Medardas Čeponis iš Vilniaus, kun. Jonas Sabaliauskas iš Elektrėnų, prel. A. Bunga ir kun. Badura iš Maierhöfen. Iškilmėse buvo svečių iš Memmingeno, Bad Wörishofeno, Schlinggno, Vasario 16 gimnazijos. Pilnutėlę bažnyčią puošė savanorių ugnegesių ir vietinių organizacijų vėliavos.

Iškilingų mišių pamokslą pasakė prel. Eudenbach. Savo pamoksle jis kėlė klausimą, kodėl Lietuvoje taip gausu kryžių? Atsakymą į šį klausimą pateikianti įvairialypė Lietuvos istorija, kurioje priespaudos ir kančios aspektas buvęs vienas esminių, teigė pamokslininkas. Jis apžvelgė naujų laikų Lietuvos istoriją nuo 1918 m. iki Atgimimo, pabrėždamas okupacijas, deportacijas, represijas prieš Katalikų Bažnyčią. Lietuvos kančių simboliu esąs tapęs Kryžių kalnas. Kristaus kryžius nesanti beprasmė pabaiga. Jis apjungias kančią ir prisikėlimą. Kristus nugalėjęs

nuodėmę, prisikėlęs ir gyvenęs su mumis, kviedamas sekti savo pavyzdžiu.

Mišių metu giedojo solistė Halina Zubel iš Stuttgarto ir Maierhöfeno parapijos choras.

Po mišių Maierhöfeno muzikos kapelos lydimi, tikintieji ir dvasininkai susibūrė parapijos namų kieme, kur vysk. J. Žemaitis pašventino kopyltstulpį. Jis ta proga prisiminė Lietuvos kančių ir vilties simbolį - Kryžių kalną. Jau praėjusiame šimtmeityje jis buvęs žinomas kaip šventa vieta. Ypatingos svarbos įgavęs bolševikų okupacijos metu, teikdamas jėgų ir stiprybės dvasiniam tautos pasipriešinimui. Nuo 1961 m. komunistai keturis kartus naikinę Kryžių kalną - medinius kryžius sudegindami, metalinius versdami buldozeriais, tačiau nauji kryžiai vis kildavę ir kildavę. Popiežius Jonas Paulius II yra sakęs: "Tauta, kuri su tokia ištverme ir pamaldumu eina pastatyti kryžius, tiki gyvenimu ir prisikėlimu." Ir iš tiesų įvykęs stebuklas. Dabar Kryžių kalnas esąs ne tik Lietuvos, bet ir pasaulio įžymybė. Jame esą virš penkiasdešimties tūkstančių kryželių, kopyltstulpelių, statulų, rožančių.

Kunigai iš Lietuvos šiuo kopyltstulpiu išreiškė gilią padėką prel. A. Bungai ir Vokietijos tikintiesiems už didelę paramą Lietuvos Katalikų Bažnyčiai.

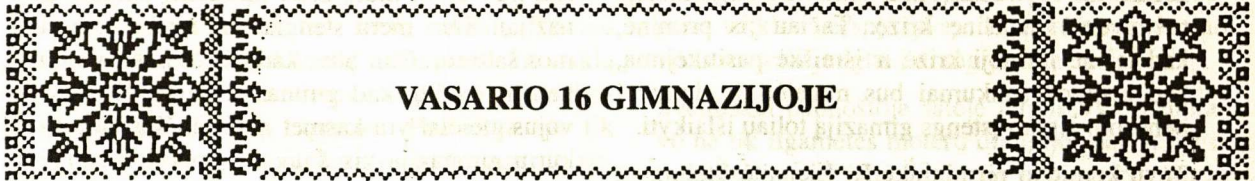
Parapijos komiteto pirmininkas Spieler padėjo už garbę, kurią suteikė Lietuvos vyskupai atsilankydami Maierhöfene ir padovanojo jiems at-

minčiai miesto herbo atvaizdą. Ant kryžių puošiančių žolynų simboliškai užpilta žemės. Šventinimo apeigos užbaigtos giesme: "O Kristau, pasaulio Valdove".

"Telaimina Dievas mus ir visą pasaulį. 1997 Lietuviai" - toks užrašas pritvirtintas prie kopytstulpio.

Po iškilnių prel. A. Bunga, dėkodamas už gausų dalyvavimą ir skirdamas didelį dėmesį bendruomenės vienybei ne tik mišių metu, visus tikinčiuosius sukviėtė smagaus pobūvio parapijos kieme. Nuo klebonijos iki šventoriaus vartų siekė užkandžiais padengtas stalas; nestigo Andechso vienuolyno alaus; dalyvius linksmino Maierhöfeno folklorinė kapela.

Antanas Karčiauskas

VASARIO 16 GIMNAZIJOJE

Vasario 16 gimnazijos direktoriaus pranešimas VLB darbuotojų suvažiavimui

Vasario 16 gimnazijos direktorius Andrius Šmitas informavo, kad didžiausia gimnazijos problema yra jos neaiški ateitis. Federalinė valdžia nuo 2.000 metų žada gimnazijos nebe-remti. Ši parama siekia 1.600.000 DM metams. Tai yra didelė suma, kurią bus nelengva iš kitur gauti. Šiuo metu tiriamos kitos finansavimo galimybės ir yra vilčių, kad Hesseno švietimo ministerija skirs paramą, bet ji bus mažesnė. Todėl gal vyresnes klases (nuo 11 iki 13) reikės įjungti į kaimyninę vokiečių gimnaziją. Joms toliau būtų dėstoma lietuvių k. bei literatūra, rusų k. (iš Lietuvos atvykusiems) ir Lietuvos istorija, tačiau visus dalykus, kuriuos dabar gimnazijoje dėsto vokiečiai mokytojai, Vasario 16 gimnazijos vyresniųjų klasių mokiniai mokytųsi kartu su Lam-

pertheimo gimnazistais. O mokiniai nuo 5 iki 10 klasės mokytųsi toliau, kaip iki šiol, Hüttenfelde. Visa tai priklausys nuo būsimos paramos. Gal viskas liks, kaip dabar.

Toliau direktorius nusiskundė dėl sumažėjusių aukų ir kvietė praveisti didesnę aukų vaju, kad būtų galima sumažinti skolas, kurios atsirado išlaikant bendrabutį.

Šiuo metu gimnaziją lanko 85 mokiniai: 50 iš Vokietijos, 2 iš Amerikos, 3 iš Argentinos ir 30 iš Lietuvos. Toliau direktorius kalbėjo apie mokslo programą, apie labai didelį pasirinkimą laisvalaikio užsiėmimų mokiniams, apie šokių grupes, orkestrus, chorą, dainų būrelį, ateitinius ir skautus.

Nauji mokslo metai

Rugsėjo 1 d. vėliavos pakėlimu, kuriam tradiciškai vadovavo skautai, prasidėjo naujieji mokslo metai. Po to visi dalyvavo šv. mišiose, kurias aukėjo ir pamokslą pasakė gimnazijos kapelionas kun. Alfonsas Kelmelis. Pamokslininkas ypač pabrėžė Dievo palaimos svarbą mūsų kilniems siekiams. Gimnazijos direktorius Andrius Šmitas pasakė mokslo metų atidarymo kalbą. Jis akcentavo, kad ateitis priklauso išsilavinusiems

žmonėms. Ypač didelę reikšmę turintis svetimų kalbų mokėjimas. Jis atkreipė dėmesį į tai, kad geriausių mokymosi rezultatų gimnazijoje pasiekia tie mokiniai, kurie aktyviai dalyvauja užklasinėje veikloje. Vėliau mokiniai buvo supažindinti su mokytojais, vyko klasės auklėtojų pokalbiai su savo auklėtiniais. Bendrabučių vedėjai paaiškino gyvenimo bendrabučiuose taisykles.

Trijų vyskupų apsilankymas

Spalio 7 d. gimnazijoje lankėsi kartu net trys Lietuvos vyskupai, kurie Lietuvių sielovados Vokietijoje direktoriaus prel. A. Bungos kvietimu tuo metu svečiavosi Vokietijoje. Kaišiadorių vyskupas J. Matulaitis, Vilkaviškio vyskupas J.

Žemaitis ir naujai konsekruotas Šiaulių vyskupijos vyskupas E. Bartulis apžiūrėjo gimnazijos pastatus, biblioteką, bendrabučius, meldėsi gimnazijos "Lietuvos šventųjų" koplyčioje, vakarieniavo ir bendravo su mokiniais. Naujasis Šiaulių

vyskupas E. Bartulis net išbandė savo jėgas sporto kambaryje ir prie stalo teniso lentos.

Tėvų susirinkimas

Spalio 11 d. gimnazija sukvietė mokinių tėvus metiniam susirinkimui. Kadangi dauguma jų toli gyvena, tai paprastai nedaug susirenka. Šiais metais atvyko apie 30. Juos ir susirinkusius mokytojus bendrabučio salėje pirmiausia pasveikino Kuratorijos valdybos pirmininkas V. J. Damijonaitis, nurodymas, kad šiuo metu gimnazija pergyvena finansinę krizę. Tačiau jis priminė, kad tai ne pirmoji krizė ir išreiškė pasitikėjimą, kad atsiradę sunkumai bus nugalėti ir lietuviai bendrom jėgom įstengs gimnaziją toliau išlaikyti.

Tėvų komiteto pirmininkė R. Liepaitė-Steinmetz pranešė, kad veiklą ap sunkino didelis tėvų atstumas nuo gimnazijos. Tačiau tėvai vis tiek atidžiai sekė gimnazijos darbą ir stengėsi ypatingom program mokinius apdovanoti ir paskatinti. Siūlė komiteto nariais rinkti arčiau prie gimnazijos gyvenančius tėvus.

Direktorius A. Šmitas informavo apie gimnazijos praeitų metų darbą, pasidžiaugė didele abiturii-

entų laida, papasakojo tėvams ne tik apie mokslą, bet ypač apie labai geras galimybes prasmingai praleisti laisvalaikį, besimokant groti muzikos instrumentais, sportuojant, dalyvaujant chore, šokių grupėje ir jaunimo organizacijose. Baigdamas jis paaiškino, kad Vokietijos vidaus reikalų ministerija nuo 2000 metų žada nutraukti paramą gimnazijai. Šiuo metu stengiamasi rasti naujų paramos šaltinių. Gali būti, kad dėl to bus pakeitimų, bet yra vilčių, kad gimnazija išliks. Didelis pavojus ateičiai yra kasmet mažėjančios aukos, dėl kurių gimnazija vis daugiau prasiskolina. Todėl reikia daryti viską, kad aukos didėtų.

Po pranešimų ir diskusijų išrinktas naujas tėvų komitetas, vadovaujamas Juozo Kaminsko. Pasibaigus oficialiam posėdžiui, tėvai dar labai ilgai kalbėjosi apie savo vaikus su mokytojais ir bendrabučio vedėjais.

Sportas

Saulėtas ir šiltas ruduo buvo palankus gimnazijos parko aikštelėse surengti net tris sporto turnyrus. Rugsėjo 19 d. įvyko taikliojo metimo į krepšį rungtis. Rankos taiklumą išbandė 29 gimnazistai ir gimnazistės. Vyresniojo amžiaus grupėje daugiausiai taškų pelnė vienuoliktokas Valdas Pėčia, 5-9 klasių grupėje - devintokas Mantas Žalalis, o mergaičių tarpe taikliausiai į krepšį mėtė Lina Šmitaitė.

Rugsėjo 25-26 d. d. buvo surengtas krepšinio turnyras "Trys prieš tris". Varžybose dalyvauti pareiškė norą septynios berniukų ir mergaičių komandos. Jaunuolių amžiaus grupėje geriausiai žaidė tryliktoko Liudo Tėvelavičiaus, vienuoliktoko Tado Bartušio ir dešimtoko Vitalijaus Nikitino vadovaujamos komandos. Jaunučių amžiaus grupėje pirmoji vieta atiteko devintoko Jono

Menkeliūno, aštuntoko Marko Kitrovo ir penktoko Andriaus Lekavičiaus vadovaujamoms komandoms. Mergaičių tarpe stipriausia buvo komanda, kurioje žaidė devintokė Stančaitytė, septintokė Indrė Pitrenaitė ir šeštokė Lina Šmitaitė.

Neliko nuskriausti ir futbolo mėgėjai. Spalio pirmąją savaitę surengtose varžybose "Keturi prieš keturis" dalyvavo 6 komandos. Turnyro finalinės varžybos įvyko spalio 11 d., stebint mokinių tėvams, kurie buvo atvykę į tėvų susirinkimą. Finale nugalėjo dvyliktoko Artūro Mykolaičio, dešimtoko Vitalijaus Nikitino, devintoko Tomo Mekšėno ir septintoko Antano Tareilio komanda. Geriausiu turnyro žaidėju pripažintas Artūras Mykolaitis. Visiems nugalėtojams buvo įteikti apdovanojimai.

Edmundas Jankūnas

KVIETIMAS

Maloniai kviečiame Jus ir Jūsų draugus bei artimuosius į Adventinį susikaupimo popietę,

kuri įvyks š.m. gruodžio 7 d., 15.00 val. Romuvos pilies salėje.

Programoje: mintys apie Adventą, eilės, muzika.

Po programos pasišnekučiuosime, pasivaišinsime pyragais ir kava.

Iki malonaus susitikimo Romovoje

Romuvos moterų klubas

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Moterų klubų federacijos 50-ties metų jubiliejus

Š. m. spalio 18 d. Hamburgo lietuvių moterų draugija pažymėjo Pasaulio lietuvių moterų klubų federacijos 50-ties metų sukaktį. Plačiau apie Federacijos įsikūrimą, uždavinius ir veiklą kalbėjo Hamburgo lietuvių moterų draugijos pirmininkė Teresė Lipšienė. Pranešėja ne tik pabrėžė Federacijos didžiulį įnašą buriant išeives moteris, bet ir pastebėjo, jog paskutiniaisiais metais ryšiai su centru nepakankami, trūksta informacijos, nežinoma, kokie žmonės dirba koordinacinį darbą.

Kas vyko per tuos dešimtmečius Hamburge, kaip sekėsi suburti lietuves bendram darbui, ką jos nuveikė, kad išsaugotų lietuvišką dvasią savo šeimose ir bendruomenėje, prisiminimais dalijosi ilgametė draugijos narė Elena Baliulienė. Padaryta išties nemažai gerų darbų, gaila tik, kad visa tai kas atlikta, nebuvo rimtai dokumentuojama, analizuojama, vertinama; ne visus išimintinus įvykius liudija ir nuotraukos.

Rimtąją renginio dalį palyginti optimistiškai baigė S. Böttcher, kalbėdama apie moterų draugijos veiklos perspektyvas. Ji pabrėžtinai skatino visas moteris jungtis į draugijos darbą.

Šventiškai papuoštoje salėje tarpusavyje bendravo ne tik ilgametės moterų draugijos narės, bet ir nemažas būrys jaunų moterų ir merginų, kurių dauguma vėliau pareiškė norą tapti draugijos narėmis.

Susirinkimo metu buvo ne vien skaityti rimti pranešimai, bet buvo ir dainuota, šokta, klausytasi B. Dvariono valsų (Atliko V. Mozuraitienė), poezijos posmų, vaišintasi gardžiais pyragais, kava, vynu.

Renginio dalyvės savo apsilankymu pagerbė šiuo metu Hamburgo karo akademijoje besistažuojantys karininkai iš Lietuvos, o visų susirinkusiųjų vyrų vardu nemažai šiltų žodžių bei linkėjimų moterų adresu išsakė Ričardas Baliulis.

S. B. iš Hamburgo

Per 6.000 Lietuvos piliečių Vokietijoje

Kaip praneša Bundesverwaltungsamt Kölne 1997 m. spalio 31 d. Vokietijoje gyveno 6.529 Lietuvos piliečiai: 2.260 vyrų ir 4.269 moterys. Jų tarpe yra 615 vaikų jaunesnių kaip 16 metų.

Lietuvos ūkio diena

Š. m. rugsėjo 25 d. Dresdeno banko Frankfurte/M. patalpose buvo surengta Lietuvos ūkio diena. Iš Lietuvos atvyko 80 asmenų delegacija, kuriai priklausė ministras pirmininkas G. Vagnorius, Europos reikalų ministrė L. Andrikienė, keli viceministrai ir kiti aukšto rango pareigūnai. Iš vokiečių pusės dalyvavo pora šimtų bankininkų, pramonininkų ir verslininkų, kurie domėjosi Lietuvos rinkos galimybėmis.

Lietuvos atstovai turėjo progos pristatyti šalies ekonomiką, jos ateities perspektyvas ir ypač atskleisti galimybes užsienio investitoriams.

Pranešimus padarė taip pat keli vokiečiai pramonininkai, kurie sukūrę bendras įmones sėkmingai

gamina ar teikia paslaugas Lietuvoje. Nežiūrint išsakytų įvairių trūkumų ir savotiškumų, kurios jie išgyveno Lietuvoje, visi pranešėjai atsiliepė apie savo veiklą teigiamai, nė vienas neapgailėjo savo žingsnio, kvietė ir kitus drąsiau angažuotis Lietuvoje. Primygtinai buvo spiriami bankai paprastesniu keliu teikti paskolas norintiems investuoti.

Po pranešimų vyko pokalbis, kurio metu dalyviai kėlė klausimus, aiškinosi neaiškumus, o Lietuvos atstovai galėjo suteikti dar daugiau informacijų apie Lietuvos ūkį.

Lietuvos ūkio diena buvo užbaigta Dresdeno banko priėmimu.

Ekonominės plėtros agentūra

Š. m. rugsėjo 25 d. Frankfurte/M. atidarytas pirmasis Lietuvos ekonominės plėtros agentūros skyrius užsienyje. Ši įstaiga skatins tiesiogines Vokietijos pramonininkų ir verslininkų investicijas į Lietuvą bei ieškos eksporto rinkos lietuviškoms prekėms. Adresas: Lithuanian Deve-

lopment Agency, Broßstr. 6, 60487 Frankfurt/M. tel.: 069-97961154, faksas: 069-97961100.

Ekonominės plėtros agentūra turi savo poskyrį Baltų informacijos centre Hahno aerouoste. Adresas: Lithuanian Development Agency, Flugplatz Hahn, 55483 Lautzenhausen, tel.: 06543-509444, faksas: 06543-5099445.

Grižta į Lietuvą ambasados I-sis sekretorius Algimantas Kundrotas

Š. m. lapkričio 12 d. oficialiu LR ambasadoriaus dr. Zenono Namavičiaus priėmimu atsisveikinta su ambasados pirmuoju sekretoriumi Algimantu Kundrotu, kuris po keturių su viršum metų darbo Vokietijoje grįžta į Lietuvą. Jo darbo laukas ambasadoje buvo ekonomikos reikalai. Lietuvoje jis

perima naujai sukurtos paskolų garantijos įstaigos direktoriaus pareigas.

Atsisveikinti su ambasados darbuotoju susirinko gausus būrys atitinkamų vokiečių įstaigų tarnautojų, diplomatinio korpuso atstovų ir lietuvių bičiulių būrys.

Pripažįstamos nuosavybės teisės užsienio lietuviams

Pagal naujojo Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo antrąjį straipsnį nuosavybės teisės į išlikusį nekilnojamąjį turtą (žemę, miškus, vandens telkinius, ūkinės-komercinės paskirties pastatus bei jų priklausinius, taip pat į gyvenamuosius namus bei jų priklausinius) atkuriamos Lietuvos Respublikos piliečiams, nepriklausomai nuo to, ar jie gyvena, ar negyvena Lietuvoje. Pagal ankstesnį įstatymą norint atsistatyti nuosavybės teisę į minėtą turtą buvo privalu nuolat gyventi Lietuvoje.

Prašymai dėl išlikusio nekilnojamojo turto atkūrimo pagal naująjį įstatymą Vyriausybės įgaliojimai institucijai pateikiami iki 1997 m. gruodžio 31 d. Kartu su prašymu turi būti pateikiamas pilietybę patvirtinantis dokumentas ir pridedami nuosavybės teisę bei giminystės ryšį su savininku patvirtinantys dokumentai.

Pažymėtina, kad naujasis įstatymas nustatė, jog atkuriamą nuosavybės teisę į 150 hektarų ploto žemę, įskaitant miškus ir vandens telkinius.

MIRUSIEJI

Liucijonas VILČINSKAS mirė 1997 m. rugsėjo 24 d. ir spalio 1 d., palaidotas Hageno kapinėse.

Velionis buvo gimęs 1923 m. balandžio 27 d. Toliūnuose, Ukmergės apskrityje. Pradžios mokyklą lankė Siesikuose, o amatų mokyklą baigė Ukmergėje. Karo metu įsijungė į Plechavičiaus rinktinę, bet vokiečių buvo suimtas ir deportuotas į Vokietiją, kur turėjo tarnauti "Wehrmachte". Pakliuvęs į belaisvę, buvo išvežtas į belaisvių stovyklą Belgijon. Vėliau kartu su kitais lietuviams buvo perduotas anglų kariuomenės globai, kur tarnavo lietuvių kuopoje.

1952 m. Münsteryje vedė Oną Streckaitę-Plukienę ir vėliau galutinai apsigyveno Hagene. Susilaukė dukrų Angelės ir Živilės, kurias vėliau leido mokyti į Vasario 16 gimnaziją.

1959 m. Balfio įgaliotinio Viktoro Kurgono remiamas, įkūrė lietuvių bendruomenės Hageno

apylinkę. Pradžioje apylinkėje buvo užsiregistravę 83 nariai.

Išrinktas apylinkės pirmininku, L. Vilčinskas ruošdavo kartu su kitais apylinkės nariais įvairias sueigas, Kalėdų šventes, Naujųjų Metų sutikimus, Vasario 16 minėjimus, Motinos dienos šventes, įvairias iškyklas į Olandiją, prie Moselio, į Hüttenfeldą... Buvo įkūręs Lituanistinę mokyklą, lankydavo lietuvių šeimas, padėdamas tvarkytis reikalus įstaigose. Kartu su kitų apylinkių pirmininkais, daug kartų organizavo Westfalijos lietuvių vaikų vasaros stovyklas.

Savo aktyvia veikla ir dideliu užsiangažavimu lietuvių labai Liucijonas Vilčinskas didžiai nusipelnė Lietuvių bendruomenei Vokietijoje. (nukelta į 16 psl.)

Kibirkštelė

VOKIETIJOS LIETUVIŲ JAUNIMO SAJUNGOS OFICIALUS LEIDINYS

XI · 1997

LABAS RYTAS !

Kaip matote, Kibirkštelė atbudo iš miego, nes VLJS valdyba nusprendė atgaivinti ją. Laike pertraukos daug kas atsitiko.

Pati didžiausia naujiena - tai faktas, kad Kibirkštelė dabar pridėta prie VLB valdybos informacijų. Tokiu būdu galėsite VISI sužinoti, ką jaunimas čia veikia, ir mes (*redakcija*) būsim priversti pastoviai jums rašyti.

- aprašomas IX PLJK, kuris vyko Amerikoje ir apie kurį yra tiek daug ko papasakoti, kad antrą pusę pasilikom sekančiam kartui.

- VLJS valdybos suvažiavimas Hamburge ir jo rezultatai.

- PLJS ir VLJS pranešimai.

- Numatomi renginiai.

Labai kviečiame visus norinčius, siųsti straipsnius Kibirkštelės redakcijai

Vytas Lemke

Jakob-Müller-Str. 5

68623 Lampertheim

e-mail:

lemke@rumms.uni-mannheim.de

Dėmesio!

Kviečiame visus į naujų metų sutikimą Annabergo namuose. Norintiems gauti tikslesnių informacijų, kreipitis į redakciją.

IX PLJK

(1. dalis)

Lietuviška prigimtis - atidaro pasaulio duris. Išspręsti susisiekimo ir žinių pasidalinimo stokos problemą - tai IX PLJK pagrindinė tema. Tam tikslui 1997m. balandžio mėn. VLJS visuotiniame suvažiavime (kitai vadinamu tradiciniu politiniu seminaru) Bonoje buvo išrinkti penki nariai, kurie atstovaus Vokietijos lietuvišką jaunimą JAV-se.

Taigi, keletą mėnesių vėliau (liepos 8d.), mes (Martynas Lipšys, Rimas Baliulis, Alicija Baliulienė, Dovilė Masionytė, Vytas Lemke) jau skridome per Atlanto vandenyną. Tarpinis mūsų nusileidimas buvo Romos aerouostas, kuriame mes, belaukdami lėktuvo skristi toliau, pavalgėme tikros itališkos picos.

Lėktuvas į New Yorką atskrido keturias valandas pasivėlavęs, nebuvo nė vieno žmogaus, kuris mus pasitiktų, todėl atvykę turėjome gana ilgai klaidžioti, kol atsiradome Lietuvių pranciškonų vienuolyne, kuriame apsisojome visai savaitei. Per tą laiką turėjome pakankamai progos apžiūrėti vieną iš didžiausių pasaulyje miestų:

žymiąją laisvės statulą (kuri yra mažesnė, negu kad visuomet vaizduojama), visą eilę dangoraižių (kurie užstoja saulę), 'Metropolitan' muziejų (trečią pagal dydį pasaulyje), Central Park (vienintelę žalią vietą visame mieste), ir t.t. Rimas ir Alicija netgi spėjo nuvykti į Čikagą.

Ligi šiol dar visai neminėjau pačių kongreso įvykių. Taigi dabar prieikime prie penktadienio, liepos 18 dienos. Veiksimo vieta – Bostono Piliečių klubas (vietinių lietuvių susitikimo vieta). Į ten atvyko atstovai iš Australijos, Anglijos, Vokietijos (aišku), Amerikos (toli gražu ne visi). Kiekvienas gavome aplankalą su kongreso programa, bei marškinėlius, susipažįstame, pavalgėme picos, ir su geltonais mokykliniais autobusais išvažiavome Cape Cod'o link (pusiasalis, labai populiarūs poilsiautojų vieta Massachusetts valstijoje), į jūreivių akademiją – „Massachusetts Maritime Academy“. Atvykę pasiskirstėme kambariais ir baisiai nuvargę ėjome miegoti. Pirmasis smūgis mus ištiko sekantį rytą: pusę septynių kongreso ruošos komitetas praėjo per visus koridorius, daužydamas puodais ir kviesdamas į pusryčius, kurie kiekvieną rytą prasidėdavo 7:30. Savaime aišku, daug kas atsisakė pusryčių ir bandė truputį ilgiau pamiegoti. Bet jiems tai nelabai pavykdavo, nes žadinimo procesas vyko kiekvieną rytą tris kartus!

Pirmą rytą vieni žaidė futbolo, kiti apžiūrėjo aplinką. Gamta ten iš tiesų buvo nuostabi, patalpos buvo apsuptos įlankos ir kanalo. Kai kurie netgi pasinaudojo progą pasimaudyti, nors vanduo buvo šaltokas. Na, o po pietų visi jau buvo atvykę, ir programa prasidėjo.

Iš Bostono atvykusios moterys pademonstravo savo kulinarinius sugebėjimus, paruošė šaltibarščius, koldūnus, kugelį ir kitus **lietuviškus patiekalus**. Tai šio, tai to ragaudami, išėjome persivalgę į kongreso **oficialųjį atidarymą**. Susirinko apie 50/60 žmonių; palyginus su buvusiais PLJK tai labai mažas skaičius. Atstovai atvyko iš vienuolikos kraštų: Argentinos, Baltarusijos, Didžiosios Britanijos, Gruzijos, JAV, Kanados, Maskvos, Moldavijos, Vokietijos ir net iš Lietuvos. Visi kongresantai atvyko kaip oficialūs savo krašto atstovai ir turėjo dalyvauti studijų dienose. (Nebuvo dalyvių, nes per mažai buvo užsirašę).

Po oficialaus atidarymo vyko **susipažinimo žaidimai**. Po vakarienės buvo **lietuviškų organizacijų mugė**, prisistatė skautai, Bostono lituanistinė mokykla, Lietuvos vyčiai ir įvairios kitos politinės ir profesinės organizacijos. O vakare kongresantai atrado vietą, su kuria buvo sunku atsisveikinti - **Biker Bar** (motociklistų baras). Aplinkoje iš tikrųjų nieko ypatingo nebuvo, tik nedidelis kaimas, todėl visi mielai kas vakarą plaukė į šį barą pasilinksinti ir atsigauti nuo kongreso vargų.

Sekmadienis, liepos 20d.

Sekmadienį prasidėjo **studijų dienos**: visi atstovai prisistatė, kiekvieno krašto Jaunimo sąjungos skaitė **pranešimus** apie tai, kas nuveikta paskutiniaisiais metais. Pasirodė, kad dauguma kraštų turi panašių problemų - pvz. naujai atvykusių iš Lietuvos integraciją į jaunimo veiklą, sunkumus sukviesti kuo daugiau

ruošos komitetas išnuomavo visą laivą; keturias valandas gėrėjomės šokiais, gera muzika, tyru jūros oru ir nuostabiais vaizdais. Po viso tupėjimo konferencijos kambaryje, tai buvo gerai. Grįžtant atgal, dalis mūsų panoros vėl aplankyti Biker Bar ...

Pirmadienis, liepos 21d.

Atstovai iš Vokietijos prie laisvės statulos (iš kairės į dešinę): Martynas Lipšys, Rimas Baliulis, Alicija Baliulis, Dovilė Masionytė, Vytautas Lemke

žmonių į organizuojamus renginius ir t.t. Vokietijos LJS galėjo pasididžiuoti kasmet organizuojamu politiniu seminaru, į kurį atvyksta dalyvių iš visos Vokietijos.

Po pietų visi susiskirstė grupėmis ir dalyvavo užsiėmimuose tokiomis temomis: Lietuvos aktualijos, lietuviški papročiai ir margučių dažymas (*nemelas, red.*). Vienam kitam šie užsiėmimai gal pasirodė ir kvaili, bet dauguma entuziastiškai juose dalyvavo.

Po vakarienės **plaukėme laivu** palei Cape Cod pakrantę. PLJK

Pirmadienis – antroji studijų diena. Asta Banionytė (JAV LB valdybos narė) skaitė **paskaitą** “Lobbying – Kaip paveikti savo valdžią”. Ji mums įdomiai pateikė įvairių būdų, kaip mes, Jaunimo sąjungos nariai, galėtumėme paveikti savo kraštų vyriausybes per spaudą, kreipiantis į atstovus parlamente. Ji paminėjo, kad Amerikos lietuviams jau pavyko vieną kongresmeną patraukti į savo pusę!

Po pietų diskutavome tema “networking – kaip galime palaikyti ryšius, kaip galime

padėti vienas kitam". Susidalinę į darbo grupes, bandėme spręsti informacijos pasidalinimo problemą. Pagrindiniai diskusijos sukosi aplink **internetą**. Juo naudojantis galima vesti konferencijas ir perduoti naujausias žinias per keletą sekundžių. Tačiau beveik visi sutiko, kad interneto reikšmę pervertinti nereikia. Vertėtų palaikyti ryšius ir kitokiais būdais, nes keletas rytų Europos kraštų dar visai neturi priėjimo prie interneto. Taip pat daug kas užsidedė įkurti PLJS "homepage" (naminių puslapi) internete.

Vakare išvažiuome į netolimame miestelyje vykstančią mugę – Barnstable County Fair, o po to ... Biker Bar!

Problemų netrūko

Kongresantai vakarais nemažai išgerdavo, o tada jie mėgdavo ir patriukšmauti. Tai nepatiko

vietiniams gyventojams, ir jie pranešė policijai. Toji jūreivių akademija turėjo netgi savą policiją, kuri vieną dieną perėjo per visus kambarius ir atėmė (teoriškai) visą alkoholį. Pagal jų taisykles, bendrabutyje draudžiama laikyti alkoholinius gėrimus. Mums buvo netgi pagrasinta, kad IX PLJK toliau nesitęs, jeigu bus nesilaikoma taisyklių. Po šio įvykio kongreso dalyviai pasimokė ir iš baro grįždavo ant pirštų galų, kad tik neprikeltų kitų.

Apie maistą galima daug ką pasakyti; vieni buvo labai patenkinti (buvo galima valgyti kiek tik norėjai, buvo salotų, vaisių, pyrago, ...), o kiti nelabai (kartais maistas atrodė nevisai tikras?!?). Kiekvieną dieną buvo hamburgerių ir hot dogs (mėsainių/dešrainių) – vieniems gerai, kitiems blogai. Skoniai skiriasi.

Kas Vokietijos LJS atstovus labiausiai nervavo – buvo pastovus amerikiečių (netgi organizatorių) vėlavimasis. Kiekvieną dieną toks vaizdas: jei studijų dienos prasideda 9 val. ryto, tai punktualūs (arba net prieš laiką) buvo "vokiečiai"; po penkiolikos minučių susimalonėdavo atvykti viena pusė dalyvių, o pusė dešimt atsi-rasdavo jau maždaug visi.

Kitame numeryje: Išvyka į Bostoną, svarbiausi nutarimai ir naujosios PLJS valdybos rinkimai. Galiu trumpai paminėti, kad į valdybą išrinkti trys asmenys iš Vokietijos - Rimas Baliulis (pirmininkas), Vytas Lemke (vice-pirmininkas) ir Dovilė Masionytė (politinės veiklos koordinatore).

VLJS valdybos posėdis Hamburge

Š.m., spalio 25/26 d. Hamburge vyko VLJS valdybos suvažiavimas. Jame dalyvavo visi valdybos nariai: pirmininkas Vytas Lemke, vicepirmininkas Antanas Karčiauskas, išdininkas Klaus Žulys, sekretorė Dovilė Masionytė ir narys Rimas Baliulis. Jame nutarėme 1998 m. gegužės mėnesį organizuoti politinį seminarą. Kur jis įvyks,

dar negalėjome išspręsti, nes Annabergo namai, kuriuose ligi šiol vykdavo kasmetiniai seminarai, mūsų pasirinkta data yra jau užimti. Šiuo metu ieškome kitos vietos.

Nutarėm atgaivinti Kibirkštėlę (kurią dabar skaitote) ir ją leisti sykiu su VLB valdybos informacijomis. Nuspręsta iširti galimybes įrengti VLJS

homepage internete, kuriame galėtumėme pateikti naujausias informacijas apie mūsų veiklą.

Šis posėdis buvo gera proga susitikti ir išdiskutuoti visas iškilusias problemas.

Kibirkštėlę leidžia (wird herausgegeben von)

Vokietijos Lietuvių Jaunimo Sąjunga (Litauischer Jugendbund in Deutschland)

Bankverbindung: Commerzbank Neumünster, BLZ 212 400 40, Kto. Nr. 0319 822

Kibirkštėlė spausdinama sykiu su VLB valdybos informacijomis

Šį numerį redagavo: Dovilė Masionytė ir Vytas Lemke

Redakcijos adresas:

Vytas Lemke, Jakob-Müller-Str. 5,

68623 Lampertheim ☎ 06256 1573

e-mail: lemke@rumms.uni-mannheim.de

Straipsnių turinys nebūtinai atstovauja redakcijos nuomonę.

Siųskite mums medžiagos!

Vokietijos LB, Lorsche Str. 68623 Lampertheim-Hüttenfeld

(atkelta iš 12 psl.)

Tėvas dr. Konstantinas GULBINAS, OFM
Cap. mirė 1997 m. spalio 15 d. ir spalio 22 d.,
palaidotas Oberhauseno-Sterkradės kapinėse.

Petras (Konstantinas) Gulbinas buvo gimęs 1919
m. birželio 3 d. Juodinių kaime, Plungės
valsčiuje. Mokėsi Plungės tėvų kapucinų vie-
nuolyno mokykloje, 1936 m. įstojo į kapucinų
ordiną. 1940 m. pasitraukė į Vokietiją, baigė
teologijos studijas ir 1943 m. priėmė kunigo
šventimus. Nuo 1945 metų iki savo mirties pa-
stoviai dirbo lietuvių pastoracijoje, nuo 1983 iki
1985 buvo Vokietijos lietuvių katalikų sielovados
direktoriumi. 1969 m. tėv. Konstantinas Münste-
rio universitete įsigijo doktorato laipsnį, parašy-
damas dizertaciją apie Marijos Pečkauskaitės
(Šatrijos Raganos) raštus. Šalia uolaus ir nuošir-
daus darbo aptarnaujant plačiai išsisklaidžiusius
tautiečius, tėv. Konstantinas kurį laiką dėstė ti-

kybą Vasario 16 gimnazijoje, ypač rūpinosi Lie-
tuvos Katalikų Bažnyčios kronikos vertimu į vo-
kiečių kalbą ir jos išleidimu, dažnai darė pra-
nešimus vokiečių suvažiavimuose ir kongresuose
apie Lietuvos Katalikų Bažnyčios ir bendrai oku-
puotos Lietuvos padėtį, buvo Lietuvių kultūros
instituto Vokietijoje narys - steigėjas. Savo 50-
ties metų kunigystės jubiliejų tėv. Konstantinas
galėjo švęsti jau Lietuvoje, o pereinamais metais sa-
vo 60-ties metų vienuolinio gyvenimo sukaktį
atšventė jau sunkiai sirgdamas

Mirus tėv. Konstantinui Vokietijos lietuviai ne-
tenka kuklios, bet principingos ir ištvermingos,
nuoširdžios ir draugiškos asmenybės. Jis visą sa-
vo gyvenimą paaukojo religiniams ir tautiniams
lietuvių išievių reikalams.

(Daugiau apie tėv. Konstantiną rasite Informaci-
jose 1996, nr. 4 straipsnyje apie jo 60-ties metų
vienuolinio gyvenimo jubiliejų).

1998 m. RENGINIAI

1998 m. vasario 14.....Centrinis Vasario 16 minėjimas, Bürgerhause, Hüttenfelde

1998 m. kovo 14.....Vokietijos LB Tarybos posėdis

1998 m. rugpjūčio 19-27..45 Europos lietuviškųjų studijų savaitė, Romuvoje, Hüttenfeld. Atsakingi
.....moderatoriai: prof. Egidijus Aleksandravičius, Kaunas, Artūras
.....Hermannas, Bammental. Registruotis prašome pas: Tomą Bartusevičių,
.....Lorsche Str. 1, 68623 Lampertheim-Hüttenfeld, tel.: 06256 - 322,
.....faksas: 06256 - 1641, e-mail: 113240.151@compuserve.com

INFORMACIJOMS leisti aukojų:

Anke Lepa iš Kaiserslauterno.....20,--DM
V. Gruzdyš iš Euclid, Ohio, JAV.....20 US\$
S. Kungys iš Hacienda Hgts., CA, JAV....20 US\$
L. Kaminskaitė-Hofmann iš Lorscho....150,--DM
Povilas Bauzys iš Horbo.....45,--DM

Arno Heid iš Kaiserslauterno.....30,--DM
Elenora Kusleika iš Lübeck.....30,--DM
M. Budvytis iš Fleurus, Belgija.....20,--DM

AČIŪ

Vokietijos LB Valdybos Informacijos

Informationsblatt der Litauischen Volksgemeinschaft in der Bundesrepublik Deutschland e.V.

Lorsche Str. 1, 68623 Lampertheim-Hüttenfeld,

Tel.: 06256 - 322, Fax: 06256 - 1641, E-Mail: 113240.151@compuserve.com

Bankverbindung: Deutsche Bank Weinheim, BLZ 670 700 10, Kto. Nr. 581 7978

*Gautus rankraščius redakcija taiso ir trumpina savo nuožiūra. Spausdinama medžiaga nebūtina atstovauja
VLB Valdybos nuomonei. Pasinaudojant jų žiniomis, moloniai prašoma nurodyti šaltinį.*